

Möte med Grundvattenrådet för Kristianstadsslätten

24/4 2009

Fullmäktigesalen, Rådhuset, Kristianstad

Mötesprotokoll

1. Mötet öppnades av Johanna Larsson.
2. Dagordningen godkändes.
3. Till **mötesordförande** valdes **Hans Persson**. (Sekreterare var Johanna Larsson)
4. Genomgång av närvarande och presentation av deltagare (se närvarolista).
5. **Hillevi Hägnesten, länsstyrelsen Skåne**, inledde med att informera om omorganisationen på länsstyrelsen där tidigare beredningssekretariatet numera heter Vattenstrategiska enheten, till vilken alltså Hillevi tillhör. Hillevi arbetar framför allt med grundvattenfrågor, miljöövervakning av grundvatten och med miljömålen. Samrådsmaterialet som är utskickat av Vattenmyndigheten är **ett dokument för hela Södra Östersjöns vattendistrikt och består av fyra olika delar**. Dokumenten finns både i tryckt version, på CD och kan hämtas hem på www.vattenmyndigheterna.se Åtgärdsprogrammen för ett mindre avrinningsområde (ex Helgeåns avrinningsområde) finns enbart att hämta på hemsidan. **Förvaltningsplanen (FP)** syftar till att vara ett **planeringsunderlag** för myndigheterna och kommunerna. FP presenterar bland annat vad vattendirektivet är för något, redovisning av statusbedömningen och ekonomisk analys, sammanfattning av miljö kvalitetsnormer (MKN), redogör även för kravet på redovisning till EU osv. Hillevi rekommenderar att först och främst läsa **Åtgärdsprogrammen (ÅP) och Miljö kvalitetsnormer (MKN)** men FP är en bra sammanfattning.

En fråga som ofta kommer upp i dessa sammanhang är: **Vad är egentligen en grundvattenförekomst?** Hillevi förklarar att en **grundvattenförekomst** avgränsas av SGU och **baseras på uttagsmöjlighet** (1 l/s om man har lokal data och 25 l/s om man

bara har regional data). En **dricksvattenförekomst** ska betjäna mer än 50 personer eller så ska uttagen vara mer än 10 m³/dygn. Inte alla grundvattenförekomster är avgränsade ännu men Mattias Gustavsson, SGU meddelar att de jobbar på med avgränsningarna. Ett uttag på 10 m³/dygn är rätt lite (motsvarar 0,12 l/s) vilket gör att de är ganska små förekomster som ska avgränsas enligt direktiven. Detta samtidigt som att vissa befintliga dricksvattentäkter ännu inte är placerade inom en grundvattenförekomst och dessa får därmed ingen MKN fastställd för området. Mattias Gustavsson, SGU, framför även att grundvatten påverkas av annat och påverkar även andra ytvattenförekomster, vilket inte förenklar arbetet. Hans Persson, LRF, påpekar att grundvatten ju finns i olika lager, både yligt och djupare ner vilket kan göra det pedagogiskt svårt att förstå alla kartor som visas.

En karta presenteras över kemisk och kvantitativ status på grundvatten för hela distriktet. Endast två grundvattenförekomster i hela distriktet har dålig kemisk status, dessa är Listerlandet och Glimmingebro. Att de flesta **grundvattenförekomster** är gröna på kartan (dvs **anges ha god status**) betyder egentligen ofta på att man har dålig data eller inte tillräckligt med data för en bedömning enligt de direktiv som länsstyrelsen har. **Regeln säger att Ingen data= god status**. I de grundvattenförekomster som riskerar att inte nå god status 2015, har man gjort en påverkansbedömning och vägt in förekomst av vägar, jordbruksmark, förorenade områden osv. Tar man även **hänsyn till påverkansbedömningen** domineras kartan mer av rött och områden klassas som **At risk**, dvs risk att inte uppnå god status (kemiskt eller kvantitativt) år 2015. Dessa områden, där **Kristianstadsslätten** är ett av dessa, **omfattas då av åtgärdsprogrammen** som föreslås av vattenmyndigheten. Varför har Kristianstadsslätten både röd och grön färg på dessa kartor? Sedimentär berggrund är rödfärgad och en del sand och grusförekomster är grönfärgade (ingen risk) på kartorna som visar status år 2015. Återigen återspeglas vår komplicerade geologiska uppbyggnad och olika akviferer som gör att sammanfattande kartor som dessa blir pedagogiskt svåra. Pappret Hillevi delade ut (se bilaga 1) anger hur det ser ut egentligen, där 13 förekomster riskerar att inte uppnå god kvantitativ status och 46 förekomster riskerar att inte uppnå god kemisk status år 2015. Sven Götesson, LRF undrar **varför man klassar ner vatten för framtiden**, det ser dåligt ut inför 2015? Hillevi svarar att det beror på påverkansbedömningen och **behovet av att undersöka** hur det verkligen ser ut gör att man hellre lägger förekomsten i At risk och då kan ta

med förekomsten i åtgärdsprogrammen. Det är inte nedklassning säger Hans Persson, LRF, utan det beror på riskklassningen, **statusen är fortfarande god för Kristianstadsslätten!** Någon undrar hur bedömningen ser ut i andra länder? Hillevi menar att man är ganska jämn i bedömningen inom Europa, så det skiljer inte sig åt så mycket mellan länderna. Sven-Erik Magnusson, Biosfärkontoret, vill att man delar upp grundvatten i olika delar, sedimentär berggrund och grusförekomster för sig. Man bör inte blanda ihop dessa och att kartorna är lite missvisande. Mattias Gustavsson, SGU säger också att det egentligen bara är vi i Skåne som har problem med detta och har betydelsefulla grundvattenförekomster ovanpå varandra. Hillevi meddelar att detta kommer att göras av länsstyrelsen i Skåne och med hjälp av GIS- program. Vi måste dela och skilja på grundvattenförekomsterna. Grundvattenrådet kommer att få ta del av dessa mer tydliga kartor när de är klara.

Alla definierade grundvattenförekomster betraktas som dricksvattentäkter och är därför även **skyddade områden enligt Vattenförvaltningsförordningen**. Påverkansanalysen som utförts av länsstyrelsen beaktar förekomst av vägar, förorenade områden osv. På kartan i presentationen är dessa de röda och lila områden som ligger i riskzonen (mer än 40 p). Kartan ser då inte lika alarmerande ut som de övriga kartorna.

Åtgärdsprogrammen (ÅP) omfattar de grundvattenförekomster som har dålig status och de som ligger i riskzonen att inte uppnå god status 2015. Varje år från och med 2011 ska alla myndigheter och kommuner rapportera till vattenmyndigheten om genomförda åtgärder. För att uppnå MKN föreslår vattenmyndigheten både **grundläggande såväl som kompletterande åtgärder**. Grundläggande åtgärder genomförs genom miljöbalken och är minimikrav ex reglering av vattenuttag, skydda dricksvatten osv. Dessa åtgärder anses inte vara för dyra eller omöjliga att genomföra. Kompletterande åtgärder ligger som grund för att en vattenförekomst ska få tidsfrist ex av ekonomiska skäl. Dessa åtgärder kan vara ett argument för att skjuta på framtiden och få tidsfrist. Hit hör alltså inte åtgärder mot enskilda avlopp och skydd av dricksvatten, det anses inte vara för dyrt för att åtgärda. Länsstyrelsen föreslås till exempel en åtgärd i form av omprövning av tillstånd, vilket kan bli svårt rent praktiskt. Länsstyrelsen har många oklarheter även hos sina handläggare och jurister om hur man ska handlägga ärenden i framtiden.

Begreppet ”**god status**” har delats in i 7 stycken miljöproblem. För grundvatten gäller **övergödning, miljögifter, vattenuttag samt sulfat och klorid**. För grundvatten räknas inte fysiska förändringar, även om här finns ex grusutvinning, vägar, infrastruktur och markanvändning. Övergödning anges vara ett av de större problemen i distriktet. Den största källan till höga kvävehalter i grundvatten är läckage från stallgödsel eller jordbruksmark samt enskilda avlopp. För ytvattenförekomster är tidsfristen år 2027 för uppfyllande av MKN och miljöproblemet övergödning pga kostsamma och tidskrävande åtgärder. Miljögifterna indelas i prioriterade ämnen och särskilt förorenade ämnen. För miljögifter är **tidsfristen år 2021 (ex bekämpningsmedel på Kristianstadsslätten)**. Övriga kvalitetsproblem för grundvatten är sulfat och klorid. Sulfat är ett mindre problem i distriktet. Klorid är inte ett så stort problem på Kristianstadsslätten, en del från vägsalt men även reliktt vatten. Vägverket har fått åtgärdsuppdrag för klorid.

MKN är juridiskt bindande kvalitetskrav för kommuner och myndigheter. Det är bindande för alla vattenförekomster och det finns en MKN för varje förekomst. Vattenmyndigheten beslutar om MKN och de kan omprövas. MKN nämns på flera håll ibland annat vattendirektivet, miljöbalken, vattenförvaltningsförordningen och föreskrifter från Naturvårdsverket och SGU. **MKN för grundvatten** är god kemisk och god kvantitativ status, vilka **ska uppnås till den 22 december 2015** (om inga tidsfrister angetts). Vattenmyndigheten får besluta om undantag som tidsfrist, mindre stränga kvalitetskrav, tillfällig försämring samt vissa nya verksamheter.

Kristianstadsslätten har god status idag men är klassad som At risk till 2015 för kemisk status. Förekomst av bekämpningsmedel har gett oss **otillfredsställande status** för denna parameter och tidsfristen är satt till **år 2021**. En fråga ställs till SGU om man kan dela in Kristianstadsslätten ytterligare för att prioritera åtgärder? Vi har ju problem på olika håll. Mattias Gustavsson, SGU menar att det hade varit bra, men man kanske inte kan ha hur små indelningar som helst per parameter. Hans Persson, LRF undrar om resultaten i Önnestad (höga halter av klorid och sulfat) har något samband med bergtäkten där? Det är svårt att svara på, klorid främst problem i slättens ytterkanter. Och då troligen relikta fickor med salthalt säger Michael Dahlman, C4 Teknik. Avslutningsvis visas miljöproblem per vattenförekomst för Helgeåns- och

Skräbeåns avrinningsområde.

6. Deltagarna delades in i 4 grupper om 5 deltagare vardera för att diskutera frågor (se bilaga). Efter diskussionerna presenterades gruppernas slutsatser.

Grupp 1: LRF, SGU, Nordkalk AB, Hässleholms vatten och Bromölla kommun.

Gruppen framför att vi har problem med bekämpningsmedel och nitrat, och problemen hänger ofta ihop. Man efterlyser mer analyser, behov av att kartlägga hela området och även hitta källorna. Efter det kan man genomföra relevanta åtgärder för varje område.. Kristianstadsslätten kan indela i mindre delar, men först efter genomförda undersökningar. Uppdelning bör ske med avseende på olika problem vilket gör det mer kostandseffektivt. Gruppen tycker att det är tillräckligt med de åtgärder som görs. Finns t ex en del riktade åtgärdsprogram som Greppa Näringen och gödselavgifter. Åtgärden mot enskilda avlopp är generellt sett kostandseffektiv, men inte lika effektiv i alla områden. Finns ej tillräckligt med underlag för utförd kostnadseffektivitets bedömning.

Grupp 2: Scan, HP Borrningar, C4 Teknik, Absolut V&S

Det saknas analyser kring grundvattnets transportvägar och hur de fungerar på Kristianstadsslätten, vilket även har koppling till förorenings-spridning. Spår av bekämpningsmedel har hittats men är samtidigt dåligt kartlagt och inte metodiskt sammanställt. Brunnborrarna har en del information och behöver en del information. Informationen kan förbättras mellan olika parter. Jordbruket har höga utsläppsnivåer men noll kronor i utgift i åtgärdsprogrammen men kostnaderna överförs på enskilda hushåll. Diffusa utsläpp är en ekonomisk/juridisk fråga, ej vetenskaplig för den är redan konstaterade. Åtgärdsprogrammen har mest riktat in sig på punktkällor och inte tagit i de diffusa källorna.

**Grupp 3: Absolut V&S, C4 Teknik, Östra Göinge kommun,
Hushållnings-sällskapet, Länsstyrelsen**

Gruppen anser att vi har problem med nitrat och bekämpningsmedel och källor behöver lokaliseras. Det bör även finnas mer åtgärder direkt mot grundvatten i förslaget. Enskilda människornas påverkan är stor på grundvatten. Sprider för mycket bekämpningsmedel ex mot mossor. Men de kanske inte alls har den kunskap som krävs

för att hantera medlen. Även användningen av gödning hos enskilda och enskilda avlopp är ett problem. Privatpersoner har stor betydelse och deras kunskap måste höjas. Även jordbruksmark som tas i anspråk och hårdgörs för samhällets utveckling läcker näringsämnen.

Grupp 4: C4 Teknik, LRF, Högskolan Kristianstad, Malmbergs Borring, Naturskyddsföreningen

Måste klargöra områdena på Kristianstadsslätten, mycket kunskap om sårbara områden finns redan. Man har ej tagit tillvara på lokal kunskap, finns mycket resultat som inte kommit tillhanda. För alla som gör analyser kan man idag kryssa i att SGU får tillvarata analysresultaten. Länsstyrelsen vill ha tillgång till all lokal kunskap. Gruppen menar att övervakning inte enbart kan koncentreras till där det finns vattenuttag. SGU bör få uppdrag att göra mer övervakning, som ska koncentreras till inströmningsområden. VA- avdelningar stänger ofta problemtäkter vilket ger en felaktig bild av de verkliga problemen. Gamla brunnar läcker och utgör ett problem. Krav på anmälan av alla nya brunnar, vilket delvis görs med brunnsprotokoll till SGU. De flesta medel man hittar, är förbjudna, går långsamt nedåt. Lagom gödsling ger lagom läckage och inga problem. Det var värre förr. Gruppen konstaterar att inget förslag mot nitratläckage på marken anges i åtgärdsprogrammen, har man verkligen gjort allt man kan. Finns det inte mer vi kan göra?

Det här med miljöstöd i jordbruket är ett problem, de försvinner och kommer och är krångligt. Vi bör skydda sårbara områden. Men det finns inga instrument i PBL. Greppa näringen borde koncentrera sin rådgivning till våra inströmningsområden men kunskapen kan bland vara dålig hos rådgivare om dessa områden. Kan man ha restriktioner mot gödsling i sårbara områden? Bevattning är bra, men rekommendationerna bör förbättras och förnyas. Bevattningsdammar är svårt på Kristianstadsslätten, pga sandiga jordar. Enskilda avlopp med hög skyddsnivå innebär dubbelt så höga kostnader som normalnivå. Ska det gälla i hela Skåne? Drabbar enskilda och fosfor ej heller stort problem för grundvatten.

Under den sammanfattande diskussionen konstaterar Sven- Erik Magnusson, Biosfärkontoret att **kommunikationsproblemen och de ekonomiska problemen** är större än de vetenskapliga i samrådsmaterialet. Vi måste även skilja mellan inströmningsområden och utströmningsområden på Kristianstadsslätten.

Deltagarna beslutar om att Johanna Larsson ska skriva ihop ett remissförslag att utgå ifrån och sedan **träffas vi igen 9 juni kl 09:00 för att fortsätta diskussionerna**. Det var för snålt med tiden under mötet. Sedan skrivs ett remissvar ihop och skickas in under/efter sommaren.

7. Ingen övrig information framfördes.
8. Hans Persson, LRF anser att grundvattenrådet har en alltför löst sammansatt organisation och önskar en fastare konstellation. Ska vi ha ett arbetsutskott som jobbar, hur formella vill vi vara och ska det vara politiker med? Finns material att utgå ifrån med stadgar osv från andra vattenråd. **En arbetsgrupp föreslås ska bildas med 4 deltagare för att reda ut hur vi kan organisera oss**. Arbetsgruppen ska spegla områdets aktörer och Naturskyddsföreningen föreslås delta som ju inte är en förorenande grupp eller har ekonomiskt egenintresse. Arbetsgruppen föreslås bestå av Magnus Holfelt, Scan AB, Hans Persson, LRF, Henrik Brink, Hässleholms vatten och Christer Neiderman, Naturskyddsföreningen.
9. **Grundvattenrådet för Kristianstadsslätten träffas igen 9 juni kl 09:00**, inbjudan kommer inom kort och under mötet fortsätter vi gruppdiskussionerna.
10. Mötet avslutas av Hans Persson.

Vid pennan

Johanna Larsson

Åtgärder som behöver vidtas av statliga myndigheter och kommuner (för grundvatten)

SGU

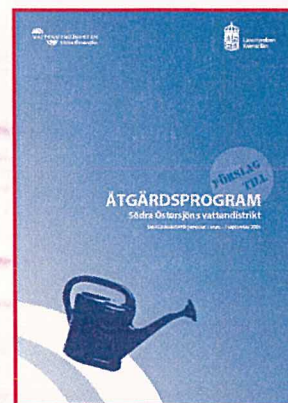
- Ta fram hydrogeologiskt kartunderlag som anger grundvattenförekomsternas flödesförhållanden och utbytet mellan grundvatten och ytvatten.

- Samla in information om befintliga vattentäkter så att grundvattenförekomster kan avgränsas

- Ta fram underlag om grundvatten som visar påverkan på terrestra och akvatiska ekosystem

Statens livsmedelsverk

- inrätta föreskrifter för övervakning av råvatten för alla dricksvattentäkter i vattenförekomster

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

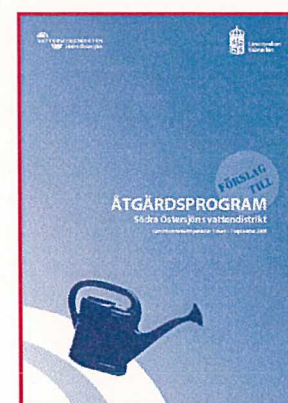
Åtgärder som behöver vidtas av statliga myndigheter och kommuner (för grundvatten)

Länsstyrelserna

- Göra översyn av befintliga tillståndspliktiga verksamheter (kap 9 och 11 MB)

- Se till att företagens kontrollprogram förbättras

- Prioritera åtgärdsarbetet till rätt områden, d.v.s. de vattenförekomster med ej godkänd status

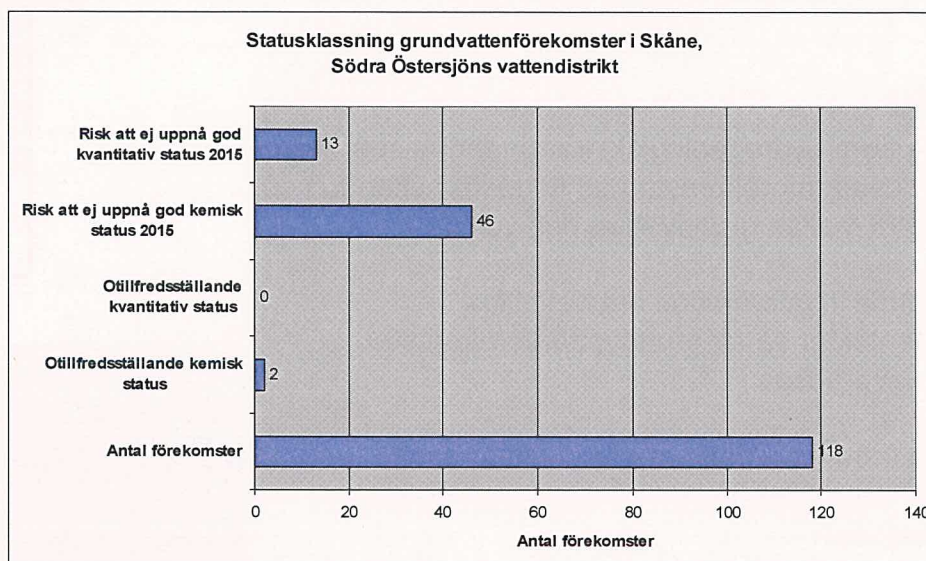
Kommunerna

- vattenskyddsområden med föreskrifter ska finnas för alla kommunala vattentäkter (samt vattenförekomster som behövs för den framtida vattenanvändningen)

- Prioritera problemområden inom sin tillsyn av verksamheter

LÄNSSTYRELSEN
I SKÅNE LÄN

Statusklassning och miljö kvalitetsnormer för Skåne inom Södra Östersjöns vattendistrikt

Alla förekomster som **inte uppnår god status** eller som **ligger i riskzonen att inte uppnå god status** har fått miljö kvalitetsnormen **God status**.

De förekomster som har otillfredsställande status med avseende på **bekämpningsmedel** har fått **tidsfrist till 2021** för uppfyllande av miljö kvalitetsnorm.

Diskussionsfrågor – 24 april 2009

Var god för anteckningar från gruppens diskussioner. Frågorna kan användas för att starta gruppens diskussion och övriga frågor/synpunkter/förslag till åtgärder osv är givetvis välkommet och önskvärt. Utse en person som kan göra en kort muntlig sammanfattning. Anteckningarna samlas in efter mötet.

Bedömningen av Kristianstadsslätten?

1. Kristianstadsslätten har bedömts ha god kemisk och kvantitativ status men ligger i riskzon för att inte uppnå god status år 2015. Förorening av bekämpningsmedel anges vara ett utbrett problem i området, även om halten sällan överstiger gränsvärdet för enskild substans (0,1 µg/l). Kristianstadsslätten avviker även påtagligt från jämförvärdet avseende nitrathalten med ett medelvärde på 5 mg/l baserat på 16 provpunkter. Detta anses vara högt enligt SGUs bedömningsgrunder, om än vanlig i jordbruksbygd. Endast en provpunkt har kloridhalt över 50 mg/l (Önnestad). Samma brunn hade även förhöjd halt av sulfat, medan övriga provtagningspunkter inte överskred några gränsvärden för sulfat. Både ammonium och arsenik har detekterats i ett antal punkter, dock i låga halter. Utförda undersökningar tyder på att vi har problem med bekämpningsmedel och nitrat, hur hanterar vi detta? Är det en bedömning som grundvattenrådet delar och vad kan vi i så fall göra för att bryta mönstret?

Övergödning?

2. De flesta och största åtgärderna (mest pengar?) riktas till ytvatten. För kväveläckaget till grundvatten föreslås till exempel ingen egentlig åtgärd. Som exempel anser Vattenmyndigheten det inte vara motiverat att kräva att samtliga reningsverk ska ha hög reningsgrad (pga för hög kostnad). Men man föreslår att Naturvårdsverket ändrar föreskrifterna om rening av avloppsvatten så att krav fastställs i de områden där ytvattenförekomster inte uppnår/riskerar att ej uppnå god ekologisk status pga övergödning. T ex för Helgeå- området bedöms ca 1/3 av sjöarna och 2/3 av vattendragen inte uppnå god status, denna åtgärd blir definitiv och omfattande i området. Denna stora kostnad läggs på anslutna abonnenter men åtgärden kommer inte att ge någon större effekt på grundvattnets status. Bör det inte finnas med åtgärder som kommer grundvattnet till godo mer direkt? Varför föreslår Vattenmyndigheten inte åtgärder som avses förbättra grundvatten, det var ju nu helhetsgreppet skulle tas?

3. Enskilda avlopp står för knappa 1 % av kväveutsläppen inom avrinningsområdena och runt 10-12 % av fosforbelastningen. Det anges för alla områden vara den mest kostnadseffektiva åtgärden mot övergödning att åtgärda enskilda avlopp. Detta trots att det i tabell 6 i till exempel "förslag till åtgärdsprogram för Helgeåns avrinningsområde" endast finns ytterligare en åtgärd (trädbevuxna skyddszoner) kvantifierad. Är åtgärden generellt sett verkligen effektiv för grundvatten? Är åtgärden lika kostnadseffektiv överallt, det är ju inte den största källan till fosfor- och kväveläckage i området? Finns det tillräckligt med underlag för att göra bedömningen om kostnadseffektivaste åtgärden?

Miljögifter?

4. I exempelvis Helgeåns avrinningsområde bedöms samtliga ytvattenförekomster inte klara god kemisk status till år 2015 och endast 8 grundvattenförekomster (ca 14 %) har fått samma bedömning. Är det rimliga proportioner för den bedömningen vad avser yt- och grundvattenförekomster? Är grundvatten då en ganska så skyddad naturresurs enligt Vattenmyndigheten?
5. Där man har hittat miljögifter eller där risk finns att inte uppnå god kemisk status 2015 föreslås att vattenskyddsområdesbestämmelser utformas så att "risken neutraliseras". Menar Vattenmyndigheten att hela Kristianstadsslätten ska utgöra ett vattenskyddsområde? Eller hur hade Vattenmyndigheten tänkt sig åtgärda de miljögifter som hittats i området om ingen annan åtgärd föreslås
6. Vilka åtgärder anser grundvattenrådet vara nödvändiga för att grundvattnet på Kristianstadsslätten ska uppnå god status till år 2015?
7. Kan kartläggning av föroreningskällor vara en åtgärd att föreslå till Vattenmyndigheten?
8. Kan kartläggning av spridningsvägar för föroreningar vara en åtgärd att föreslå till Vattenmyndigheten?
9. Är den föreslagna åtgärden om mer miljöövervakning den bästa åtgärden i dagsläget? Finns det risk för större problem i framtiden om man inte sätter in verkliga åtgärder redan nu eller är kunskap just det vi behöver i dagsläget?

10. Är dagens tillståndsprovning av kommuner och länsstyrelser tillräcklig för att minska spridning av miljögifter?

11. Ska insatser från myndigheter vad gäller tillsyn eller miljöövervakning riktas till särskilda områden, ex inströmningsområden?

12. Kan man utöka bidragen för ekologisk odling?

13. Kan ökad information och attitydförändring samt mer aktiv rådgivning om ekologisk odling till alla lantbrukare inom för grundvatten känsliga områden vara till hjälp för att klara god status 2015?

14. Det bör fortfarande finnas analysresultat som inte värderats i statusbedömningen, hur kan vi öka kunskapen om vattenkvaliteten?

15. Ska grundvattenrådet sammanställa eller utgöra kontakt med länsstyrelsen för att samla ihop analysresultat?

Vattentäkter?

16. Innebär ett vattenskyddsområde att "risken neutraliseras" vad avser miljögifter som Vattenmyndigheten skriver?

17. Ett vattenskyddsområde antas av Vattenmyndigheten vara en självklarhet och en bra åtgärd för att "neutralisera" problem med miljögifter. Kommer alla som har egen vattentäkt att fastställa/revidera ett skyddsområde?

18. Får vattentäkten med ett skyddsområde automatiskt den status den behöver?

19. Hur kan vi annars skydda vattentäkter? Finns det fler verktyg för att uppnå samma mål?

20. Vem ska ta ansvar för och hur ska man skydda samfälligheter/vattenföreningar?

Vattenuttag?

21. Hur kan vi öka kunskapen om vattenuttag på Kristianstadsslätten?

22. Är tillståndsgivna uttag den korrekta vägen för att få ett helhetsgrepp?

23. Är anläggande av bevattningsdammar en möjlig åtgärd på Kristianstadsslätten? Är det en efterfrågad åtgärd?

24. Vem tar helhetsansvaret för ett område där konkurrens råder och tar hänsyn till inte enbart påverkan på grannarnas brunnar utan hela naturresursen i sig?

25. Sjunkande vattennivåer pga stora uttag kan öka risken för infiltration av föroreningar, vilket är negativt för dricksvattenförsörjning, djurhållare och grönsaksodlare med höga krav på vattenkvaliteten. Är det en negativ konsekvens av uttag som vattennyttjare idag generellt sett har kännedom om? Hur tar man/vi hänsyn till sådana konsekvenser idag eller hur ska vi göra framöver? Vem tar hänsyn/ser till att hänsyn tas idag/bör göra det framöver?

26. Ska tillsynen från länsstyrelsen utökas? I så fall på vem, de med tillstånd eller de utan tillstånd till vattenuttag? Ska tillsynen hellre koncentreras till vissa områden med särskild stor konkurrens eller negativa konsekvenser?

Åtgärdsanalys?

27. Ska vattenråden genomföra åtgärdsanalyserna och vem ska i så fall betala för en sådan analys?

28. Hur kan det/kan det inte genomföras? Vem har kompetensen för att göra det?